بررسی موضوعیت یقین در رؤیت هلال

بحث در جمع بین این دو روایت بود. شروع بحث هم در صفحه شانزدهم جزوه بودیم. حاج آقا فرمودند:

«و حيث إنّ‌ما دلّ‌على أنّ‌الاعتبار بالرؤية من أدلة الاستصحاب[1]». در ذهن قاصر من این است که یکی از مهمترین مشکلات سر راه بحث‌های فقهی رؤیت هلال، همین است. یعنی ما به روایات «صم للرؤیة» نگاه استصحاب بکنیم یا نگاه موضوعیت کنیم؟ در همین جزوه عبارتی که خواندیم بود. در پاورقی آورده بودند که روایات به یقین دلالت بر موضوعیت دارد.

> **در پاسخ می‌گوییم به یقین ظاهر روایات این است که قابلیّت رؤیت با چشم عادّی، جنب موضوعی دارد (تکرار می‌کنم قابلیت رؤیت با چشم عادی)(چند نکته مهم درباره رویت هلال،ص ۱۳)**

همین که انسان می‌گوید «جنبه موضوعی» دارد، یعنی نگاه او به «صم للرؤیة» متمحض در مسأله استصحاب نیست. اگر آنطور نگاه می‌شد این جور لوازم را نداشت. لذا بحث بحث مهمی بود.

عرض شد مرحوم شیخ انصاری رضوان‌الله‌علیه فرمودند: «والإنصاف: أن هذه الرواية أظهر ما في هذا الباب من أخبار الاستصحاب[2]». برای ایشان واضح بود که مکاتبه قاسانی استصحاب را می‌گوید. مرحوم صاحب کفایه فرمودند:

> **و ربما يقال: إن مراجعة الأخبار الواردة في يوم الشك يشرف القطع بأن المراد باليقين هو اليقين بدخول شهر رمضان ، وإنّه لابد في وجوب الصوم ووجوب الافطار من اليقين بدخول شهر رمضان وخروجه ، وأين هذا من الاستصحاب؟ فراجع ما عقد في الوسائل لذلك من الباب تجده شاهدا ًعلیه[3]**

ایشان فرمودند که این روایت اصلا ًربطی به استصحاب ندارد.

---

[1] https://almabahes.bahjat.ir

[2] فرائد الأصول ج٣ص٧١

[3] كفاية الأصول - ط آل البيت ج ١ ص٣٩٧

بازبینی #2
ایجاد شده 7 ژوئن 2026 16:00:14 توسط ... .
به روزرسانی شده 8 ژوئن 2026 13:38:34 توسط ... .